

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ.

Στις 30 Ιανουαρίου η Εκκλησία μας γιορτάζει τους Τρεις Μεγάλους Πατέρες και Οικουμενικούς Διδασκάλους, το Μέγα Βασίλειο, το Γρηγόριο το Θεολόγο και τον Ιωάννη το Χρυσόστομο. Γιορτάζει τους «Τρεις Μεγίστους Φωστήρας» που φωτίζουν σαν λαμπερά αστέρια το Ουράνιο στερέωμα και τους Τρεις μελίρρυτους ποταμούς της Σοφίας που γέμισαν ολόκληρη την Οικουμένη με το μέλι της Διδασκαλίας τους.

Η κοινή τους γιορτή στις 30 Ιανουαρίου, καθιερώθηκε από το Μητροπολίτη Ευχαϊτών και λόγιο Ιωάννη Μαυρόποδα, όταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Κωνσταντίνος ο Μονομάχος (1042-1055) στα μέσα περίπου του 11ου αιώνα. Έγινε για να ησυχάσουν οι Χριστιανοί της Κων/πολης που μάλωνα μεταξύ τους ποιος από τους Τρεις Ιεράρχες ήταν μεγαλύτερος χωρισμένοι έτσι στις αντίστοιχες παρατάξεις, τους Βασιλείτες, Γρηγορίτες και Ιωαννίτες. Στα χρόνια που ακολούθησαν οι πρόγονοί μας συνέδεσαν τη Γιορτή τους ως μέρα γιορτής των Ελληνικών γραμμάτων της παιδείας και ως σχολική γιορτή, για να τιμήσουν έτσι την συγγραφική τους ικανότητα, την ευρυμάθειά τους, αλλά και το ανεπανάληπτο δογματικό τους έργο. Έτσι και επίσημα καθιερώθηκε μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών ως Γιορτή των Ελληνικών Γραμμάτων, το Ακαδημαϊκό Έτος 1843/44. Έγινε αυτό, γιατί ο καθένας τους ήταν σοφός δάσκαλος, ακούραστος κοινωνικός εργάτης και υπέρμαχος της Ορθοδοξίας σε μια δύσκολη εποχή, που οι αιρέσεις κυριαρχούσαν παντού. Σπούδασαν και οι Τρεις την Ελληνική Κλασική Παιδεία και αξιώθηκαν να γίνουν οι Μεγάλοι παιδαγωγοί και επιστήμονες της ανθρωπιστικής αγωγής. Ο μεν Βασίλειος ο Μέγας και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος στην πατρίδα τους την Καισάρεια της Καππαδοκίας και ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους στην Αθήνα, ο δε Ιωάννης ο Χρυσόστομος στις Σχολές της πατρίδας του, την Αντιόχεια.

Ο Μέγας Βασίλειος (330-378) σπούδασε πρώτα ρητορική και αναδείχτηκε μεγάλος ρήτορας όσο ελάχιστοι, γιατί οι ρητορικές του ικανότητες εξέπεμπαν δύναμη φωτιάς. Σπούδασε επίσης Γραμματική, Φιλοσοφία και Διαλεκτική στην οποία τόσο διακρίθηκε που άφηνε άφωνο τον κάθε συνομιλητή του με την δύναμη των επιχειρημάτων του και τη λογική του. Στη συνέχεια σπούδασε Αστρονομία, Γεωμετρία και Ιατρική, όπου οι ιατρικές του γνώσεις τον βοήθησαν να οργανώσει το συγκρότημα της Βασιλειάδας που ο ίδιος έχτισε, προκειμένου να είναι πιο κοντά στον κάθε ανθρώπινο πόνο για να τον ανακουφίζει καλύτερα.

Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος (328-390) σπούδασε ρητορική και φιλολογία και σημείωσε τέτοια απόδοση στις σπουδές του, που οι φοιτητικοί σύλλογοι ομόφωνα του παραχώρησαν

Οι Τρεις Ιεράρχες.

Συντάχθηκε απο τον/την Σταυριανάκης Κωνσταντίνος

Σάββατο, 28 Μάιος 2011 19:35 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 06 Απρίλιος 2013 16:24

έδρα καθηγητή ενώ ήταν ακόμη φοιτητής, κάνοντας έτσι χρήση των δικαιωμάτων τους που είχαν τότε.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος (354-407) σπούδασε στις Σχολές των Ρητόρων και των Φιλοσόφων της Αντιόχειας όπου κατάφερε να πρωτεύσει στις σπουδές του, προκαλώντας έτσι το θαυμασμό από τους δασκάλους του, αλλά και από τους συσπουδαστές του. Μάλιστα δε ο περίφημος τότε ρήτορας και δάσκαλός του Λιβάνιος, τον είχε χαρακτηρίσει σπάνιο είδος θησαυρού.

Όταν τέλειωσαν τις σπουδές τους άρχισαν αμέσως με ζήλο να εργάζονται ξεδιπλώνοντας έτσι τις ρητορικές τους ικανότητες και ενθουσιάζοντας το πλήθος που δε χόρταινε να τους ακούει. Γρήγορα η φήμη τους απλώθηκε παντού και όλοι άρχισαν να τους θαυμάζουν για τις ικανότητές τους. Όμως προκειμένου να τα καταφέρουν καλύτερα και να απελευθερώσουν τον εαυτό τους από τα ανθρώπινα πάθη αποσύρονται στην έρημο, όπου η αγάπη του Θεού τους ελκύει περισσότερο από τις κοσμικές δόξες και τις τιμές. Έτσι αποφασίζουν να υπηρετήσουν την Εκκλησία και χειροτονούνται κληρικοί σε μια εποχή δύσκολη για την Ορθόδοξη Πίστη, γιατί οι αιρέσεις είχαν απλώσει τα πλοκάμια τους παντού.

Αυτή την αλήθεια για την Ορθόδοξη Χριστιανική Πίστη φρόντισαν να την υπηρετήσουν και οι Τρεις Ιεράρχες με θάρρος, αυταπάρνηση και αυτοθυσία για να στερεώσουν στις σωστές και Ορθόδοξες Βάσεις την Εκκλησία μας. Αρχισαν λοιπόν να συνομιλούν με τους Χριστιανούς και να συγγράφουν βαθυστόχαστα βιβλία, προκειμένου να συντρίψουν την κάθε μορφή αιρετικής διδασκαλίας.

Έτσι ο Μέγας Βασίλειος αναπτύσσει και κωδικοποιεί το Τριαδικό Δόγμα που ήδη βρίσκονταν στη διδασκαλία του Συμβόλου της Πίστεως κατά την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας του 325 και που ολοκληρώθηκε και συμπληρώθηκε μετά το θάνατό του στη Β΄ Οικουμενική Σύνοδο της Κων/πολης το 381, όπως ακριβώς το έχουμε και το διαβάζουμε σήμερα. Προκαλεί επίσης έντονες συζητήσεις με τους αιρετικούς τους οποίους και αποστομώνει, μεταδίδοντας έτσι δύναμη και θάρρος στους Ορθόδοξους πιστούς. Δε δείλιασε ούτε μπροστά στον αιρετικό αυτοκράτορα Ουάλη να υποστηρίξει την ορθόδοξη πίστη του, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη ζωή του.

Αλλά και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος έδωσε την δική του μάχη όταν το 379 πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη και βρίσκει τους Ορθόδοξους Ναούς να έχουν περάσει στα χέρια των αιρετικών. Αναφωνεί τους περίφημους Θεολογικούς Λόγους για το Τριαδικό Δόγμα και

Οι Τρεις Ιεράρχες.

Συντάχθηκε απο τον/την Σταυριανάκης Κωνσταντίνος

Σάββατο, 28 Μάιος 2011 19:35 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 06 Απρίλιος 2013 16:24

απευθυνόμενος προς τους Αρειανούς που είχαν καταλάβει τους Ναούς έλεγε « Εσείς έχετε τον οίκον εμείς έχουμε τον ένοικον». Εσείς τους Ναούς εμείς το Θεό.

Τέλος δε, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος στην Αντιόχεια που ήταν Ιερέας δώδεκα χρόνια, χρειάστηκε πολλά κηρύγματα να εκφωνήσει, προκειμένου να πείσει τους ειδωλολάτρες να γίνουν χριστιανοί.

Έκαμαν έτσι το Χριστιανισμό μια παγκόσμια πίστη, ικανό να συνδιαλέγεται με τον κόσμο, με ολόκληρη την οικουμένη και με όλους τους ανθρώπους. Αυτό το πέτυχαν περνώντας μέσα από τη σκέψη της αρχαίας γνώσης και της φιλοσοφίας που είχε τότε διαποτίσει ολόκληρη την οικουμένη. Ήταν ένα από τα πολλά «μυστικά» της διδασκαλίας τους, γιατί από τους μεγάλους φιλόσοφους και συγγραφείς της αρχαιότητας όπως ο Πυθαγόρας, ο Θαλής, ο Αισχύλος κ.ά. γίνεται λόγος για την ύπαρξη ενός και μοναδικού Θεού, είχαν δηλαδή μονοθεϊστικές αντιλήψεις. Αυτό το γεγονός εκμεταλλεύτηκαν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και οι Τρεις Ιεράρχες που απετέλεσε ίσως ένα σημαντικό όπλο.

Όμως το μεγάλο τους «μυστικό» και το σημαντικότερο ίσως όπλο ήταν η Ελληνική Γλώσσα που τους πρόσφερε τους Δογματικούς εκείνους όρους με τους οποίους κωδικοποιήθηκε και έγινε κατανοητό το Τριαδικό Δόγμα, όπως το ομοούσιο, το αγέννητο, κ.ά. Αυτό το συνειδητοποίησαν από την αρχή οι Τρεις Ιεράρχες και ντύνοντας, όπου αυτοί έκριναν ότι ήταν απαραίτητο με το ένδυμα της Ελληνικής Σοφίας τη Χριστιανική γνώση του Θεού, την έκαμαν έτσι κατανοητή στους ανθρώπους, τους πρόσφεραν δηλαδή τη θεογνωσία που την αναζητούσαν επειγόντως οι άνθρωποι της εποχής τους.

Όμως δεν αγνόησαν και τις καθημερινές ανάγκες της ζωής του κάθε ανθρώπου, τις οποίες και υπηρέτησαν με το ίδιο ενδιαφέρον. Είχαν βάλει στόχο στη ζωή τους να μην υπάρχει φτωχός, άρρωστο παιδί, ορφανό παιδί που να μη βρίσκει περίθαλψη, περιποίηση, στοργή και ανακούφιση στα Ιδρύματα τα οποία κατασκευάστηκαν γι' αυτό το σκοπό. Αφού μοίρασαν την περιουσία τους στους φτωχούς για να απαλύνουν τον κάθε ανθρώπινο πόνο, άρχισαν να κατασκευάζουν μεγάλα φιλανθρωπικά συγκροτήματα εξοπλίζοντάς τα κατάλληλα, προκειμένου να φιλοξενήσουν και να προσφέρουν τις πολυτίμες υπηρεσίες σε άτομα που είχαν ανάγκες. Έτσι στην Καισαρεία στήθηκε μεγάλο συγκρότημα που ονομάστηκε Βασιλειάδα από το όνομα του ιδρυτού του, όπου εύρισκαν ζεστασιά και περίθαλψη όλα τα αναξιοπαθούντα άτομα. Μέχρι και λεπροκομείο φρόντισαν να λειτουργήσουν οι εμπνευσμένοι Ιεράρχες, προκειμένου να περιθάλψουν όλους εκείνους που η κάθε κοινωνία τοποθετεί στο περιθώριο. Αλλά και στην Αντιόχεια ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος κατασκευάζει Νοσοκομεία τα οποία ο ίδιος επέβλεπε και τα υπηρετούσε προσωπικά. Μάλιστα δε φρόντιζε και για τους φυλακισμένους και τους αιχμάλωτους που

Οι Τρεις Ιεράρχες.

Συντάχθηκε απο τον/την Σταυριανάκης Κωνσταντίνος

Σάββατο, 28 Μάιος 2011 19:35 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 06 Απρίλιος 2013 16:24

επισκέπτονταν δυο φορές την εβδομάδα, ξοδεύοντας χρήματα που προέρχονταν από τους εράνους, προκειμένου να τους ελευθερώσει.

Όμως με την ίδια ανδρεία και αξιοπρέπεια στάθηκαν και μπροστά στους δυνατούς της εποχής τους, που δε δίσταζαν να τους ελέγχουν για τις όποιες αδικίες έκαναν. Αυτό όμως είχε σαν αποτέλεσμα να διωχθούν και να εξοριστούν βάνουσα, επηρεαζόμενοι οι άρχοντες από τους αντιπάλους των Ιεραρχών, τους Αρειανούς. Όμως ούτε τις εξορίες λογάριασαν, αλλά ούτε και τα βασανιστήρια τους τρόμαξαν. Αντίθετα βρήκαν περισσότερο χρόνο, για συγγραφικές δραστηριότητες. Γι' αυτό τι να πρωτοθαυμάσουμε και τι να υμνήσουμε πρώτα; Τους Αγίους και τους ηρωϊκούς μαχητές της πίστης; Τους κοινωνικούς εργάτες; Τους συγγραφείς; Τους Μεγάλους δασκάλους;

Ο τέταρτος αιώνας στον οποίο έζησαν, εξ' αιτίας τους έγινε ο χρυσός αιώνας των Χριστιανικών Γραμμάτων. Και οι τρεις είναι παρόντες σχεδόν σε κάθε εκκλησιαστική ακολουθία που δοξολογούμε το Θεό, ο Βασίλειος και ο Χρυσόστομος με τις λειτουργίες που συνέταξαν και ο Γρηγόριος με την ποιήσή του.

Αυτά τα υπέροχα πρότυπα αρετής που η Πολιτεία μας προβάλλει και τιμά αιώνες τώρα η Ορθόδοξη Εκκλησία μας, καλούμαστε να τους έχουμε πάντοτε σαν πνευματικούς οδηγούς και φωτοδότες. Η μεγαλύτερη δε τιμή που θα μπορούσαμε να τους προσφέρουμε είναι να προσπαθούμε συνέχεια να εναρμονίζουμε την πορεία της ζωής μας, με την πορεία τη δική τους.

Απολυτίκιο των Αγίων:

Τους τρεις μεγίστους φωστήρας, της τρισηλίου Θεότητος, τους την οικουμένην ακτίσι, δογμάτων θείων πυρσεύσαντας. Τους μελιρρύτους ποταμούς της σοφίας, τους την κτίσιν πάσαν θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας. Βασίλειον τον μέγαν, και τον θεολόγον Γρηγόριον, συν τω κλεινώ Ιωάννη, τω την γλώτταν χρυσορρήμονι. Πάντες οι των λόγων αυτών ερασταί, συνελθόντες ύμνοις τιμήσωμεν. Αυτοί γάρ τη Τριάδι, υπέρ ημών αεί πρεσβεύουσιν.

Ακούστε το απολυτίκιο της Γιορτής:

Οι Τρεις Ιεράρχες.

Συντάχθηκε απο τον/την Σταυριανάκης Κωνσταντίνος

Σάββατο, 28 Μάιος 2011 19:35 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 06 Απρίλιος 2013 16:24

{mp3}01_30_triwn_ierarxwn{/mp3}

ΠΗΓΕΣ:

- 1). Θρησκευτική και Ηθική Εγκυκλοπαίδεια.
- 2). Α. Χατζόπουλος, Ομιλία 30-1-2005.
- 3). Σμιξιώτη Ελένη, Ομιλία των Τριών Ιεραρχών.
- 4). Παναγιώτης Μαντζανάς, Εκπαιδευτικός.
- 5). Απολυτικά Αγίων Byzmusic.gr, π.Νικόδημος Καβαρνός.

Το Βίο των Τριών Ιεραρχών τον αφιερώ νω:

- 1). Στο Νομό των γραμμάτων, το Ρέθυμνο και ξεχωριστά στους μαθητές του Γενικού Λυκείου Σπηλίου.
- 2). Στην εγγονή μου Μαρκέλλα να φωτίζεται στη ζωή της από τους προστάτες Αγίους των γραμμάτων.

Σπήλι, Ιανουάριος 2011.

Σταυριανάκης Κωνσταντίνος του Βασιλείου.
Θεολόγος, πρώην Διευθυντής Γενικού Λυκείου

Σπηλίου.

{JComments ON}